

MAGYAR KURI

Bétsből, Kedden, November' 30-dikán 1819.

B é t s.

A' Német kabinéteknek idegyülekezett Küldöttjeik a' mult tsötörtökön (November 25 dikén) tartották első Conferentziájokat a' Cs. K. Udvari és Státus-Concellaria' épületében. A' Conferentzia' tagjai ezek: — Austria' részéről, Cs. K. Státus és Conferentzialis 's külső dolgokra ügyelő Minister Hertzeg Metternick, a' ki egyszersmind Elölülő is — 2). Pruszsia' részéről; külső dolgokra ügyelő Miuister Gróf Bernstorff, 's az Austriai Cs. Királyi, és a' Württembergi Királyi Udvarokhoz rendeltelve lévő 's telyes hatalommal felruházott K. Követek, General-Lieutenant Báró Krusemark, és Küster utak — 3). Bavaria' részéről; Királyi Státustanátsos 's a' belső dolgokra ügyelő Ministerium' Directora Báró Zentner, 's a' Cs. K. Udvarnál lévő K. Követ Báró Stainlein — 4). Szakszonia' részéről; K. Kabinétumi Minister Gróf Einsidel, 's a' Cs. K. Udvarnál lévő Követ Gróf Schulenburg — 5). Hannovera' részéről; K. Kabinéti Minister Gróf Münster, 's a' Cs. K. Udvarnál lévő Követ Státusminister Gróf Hardenberg — 6). Württemberg' részéről; a' Cs. K. Udvarnál lévő Követ Státusminister Gróf Maedelslohn — 7). Baden részéről; a' Nagyhercegségi külső dolgokra

ügyelő Minister Báró Bernstett és a' Cs. K. Udvarnál lévő Követ Báró Tettenborn — 8). A' Hassiai Válosztó Fejedelemség' részéről; a' Cs. K. Udvarnál lévő Követ Báró Münchhausen — 9). Hessen-Darmstatt részéről; Nagyhercegi Titkos Tanátsos 's Udvari Marschall Báró Du-Thil — 10). A' Dániai Udvartól Holsatzia' részéről; a' Cs. K. Udvarnál lévő Követ Státusminister Gróf Bernstorff — 11). Belgiumtól Luxemburg' részéről; a' tanulásra, industriára, 's a' plántatartományokra ügyelő K. Minister Falk úr — 12). A' Szaksoniai Nagyhercegi és Herczegi Házak' részéről; Titkos Státusminister Báró Fritsch — 13). Brannschweig' és Nassau' részéről; Nassaui Státusminister Báró Marschall — 14). Meklenburg Schwerin és Strelitz' részéről; Titkos Státusminister Báró Plessen — 15). Holstein-Oldenburg, Anhalt, és Schwarzburg' részéről; az Oldenburgi Herczegség-béli fő Appellatorium forum' Elölülője Berg ur — 16). A' Hohenczollern, Lichtenstein, Reusz, Schaumburg-Lippe, és Waldeck Házak Követje még nem érkezett-meg — 17). A' szabad városok' részéről; Lübecki Senator Hach ur.

Frantzia Ország.

Azon ifjak közzül, a' kik ezen or-

számban tavaly (1818-ban) arra az időre eljutottak, hogy a' katonák közzé sorsvonás által előszollitathatnak, Nov. 10-dikén 20 ezeren valósággal elő is szollítottak, oly rendelés mellett, hogy a' ki közzülök maga helyett December' 20-dikáig mást nem állít, akkor maga elő állani 's azon sereghez, a' hova rendeltetett útnak indulni köteleztetik: A' lovassághoz 10,016; az ágyuzókhoz 1232; az Inzsínör Regementekhez 120 emberek rendeltettek közzülök; a' hátralévők a' Legiókhoz utasítottak.

Orleans városában Desbois nevű férjfiut hét esztendeig tartó fogság-szenvedésre büntettek azért, hogy egy ifjú hajadon személyen erőszakot tett. Hanem talám magánál a' dolognál is nevezetesebb ezen történetben az a' környülállás, hogy maga a' férjfi' Prokurátora ilyen erköltsi prédikáziót intézett az ítélőszék előtt, 's a' mi még több, a' jelenlévő közönség előtt, a' rossz emberhez: — „Az igazság' temploma, úgy „mond, az erköltsiségnek is temploma; „távol légyen tehát töllem, hogy a' vá- „doltatott személyt mentsem; megér- „demli ő a' mi egész boszszankodásun- „kat; ő az emberi társaság legelső, leg- „szentebb, és legkellemetesebb kötelessé- „geit sértette-meg, tudni illik, azt az „oltalmat 's azokat a' tekinteteket, mel- „lyekkel a' férjfiak az aszszonyemberek- „nek, ezen szeretetreméltó teremtések- „nek, kik a' mi nemző atyáinknak fele- „ségek 's gyermekeinknek anyjaik, tar- „tozunk; a' kik nélkül semmi boldogság „nintsen, 's a' kikkel való társalkodás- „ban semmi féle szerentsétlenség nem „elhordozhatatlan, 's a' többi.“

A' Bavariai Közönséges Ujságban ily anekdota-forma nevetséges dolgot olvasunk: — „A' mi Párisi levelezőnk, úgy mond, azt irta vala nekünk nem régen, hogy Herczeg Broglie általállott

volna a' Liberalisoktól a' Ministerialisokhoz, mellyért őtet a' Liberalisok egy anekdotának az újságlevelekben való kihirdetése által leczkérték-meg. Az anekdota az Anglus Minister Walpole idejéből van vétetve, 's így beszélletik elé a' Frantzia levelekben: — „Walpole eszébe vévén, hogy a' Parlament' alsó házában az Oppozitzió' padján egy derék nevelésű 's jó fejű, nagy talentumú ifjú ember, jóvállásait gyökeres beszédei által keresztül vagdalja 's néki ekképpen sok bajt okoz, oda megy hozzá, barátságos beszédbe ered 's még valami távolról való atyafiságot is akar velle kötni régi őseikről. Elvégződván az ülés, mondja Walpole az ifjunak, hogy a' szekerit elfelejtette oda rendelni, tehát engedje-meg, hogy ő is ülhesen-be amazéba, 's hajtassanak az ő háza felé. Jól van. A' szekérben a' Minister legnagyobb lebotsátkozással viselte magát, felhozta, hogy a' kettejek közt való vélekedési külömbségek nem oly nagyok, hogy meg ne egygyezhetnének, arról is beszélt, hogy a' külső követségi személyek közt mostanság mitsoda változások fognak történni — végre, mint ha valami nagyon nevezetést mondana, így szollítja-meg az ifjú Orátort: Hát Etsém Uram! tud-e Spanyolul? 's a' nélkül, hogy a' kérdésére való feleletet megvárta volna, a' hintóból kiszállván a' házába sebesen be-ment. Az ifjú elbámulván gondolkodott, hogy valyon mit akart a' Minister, kérdése által jelenteni; talám a' külső dolgokra ügyelő Ministériumhan akar néki szolgálatot adni; vagy éppen Spanyol Országba Követnek küldeni? Hozzá fogott a' Spanyol nyelvnek tanulásához — a' Ministerekkel ellenkező padon sokkal ritkábban kezdett megjelenni, a' Ministerek ellen ritkán beszélni, 's a' Wighek klubjába még sokkal ritkábban menni. Walpole ezt lát-

ván, jól tudta mi dolog. Az ifjú, három hónapok mulva, mikor már meglehetősen megtanult volt Spanyolul, elbeszélte a' Ministernek, hogy tanátsát követvén, már a' Spanyol nyelvet megtanulta — melyre a' Minister így kiáltott fel ditsé-
 rő hangon: Igen jól van Etsém Uram, már most olvassa Don Quixotot szorgalmasan eredeti Spanyol nyelven — ezen gyönyörűségre akartam utat mutatni Etsém Uramnak, mikor a' Spanyol nyelvnek tanulását javasoltam.“

Talleyrand Herczegről ily megjegyzéznivalót közöl ugyantsak ezen Bavariai Ujság a' Párisi Constituzionelből: — „Ezen Herczegről, úgy mond, a' törvényhozó kamarák' kinyittatásának közeledésekor örökké oly beszéd szokott szárnyra kerekedni, hogy ő igen nevezetes ember legyen, mint a' kibe az egygyik rész, az Ultrák' része, egész bizodalját helyheztené, a' másik rész pedig, tudniillik a' Liberalisok' része, nagyon félne tőle. Mi azt jegyezhetjük meg felőlle, hogy benne mindenek felett azt a' magaalkalmaztatást 's azt a' előítéletnélkülvalóságot lehet bámolni, mellyel ő, mint az időnek környülállásai kívánták, egy extremumról a' másra örökké által tudott menni. Az úgynevezett Constituens Nemzeti Gyűléskor Püspök lévén, a' Respublikai Országlás alatt a' papi ruházatot, a' Direktorium alatt a' Bourbonokat, 's a' Consulság alatt a' Direktoriumot esküdte-el. A' Császárság alatt azon mélységes örvénynek kiszélesítésén dolgozott, melly Frantzia Országot a' régi Dynastiától elválosztotta. Az ellenséges ármádáknak megérkezésekkel a' Császárság mellől elállott, 's a' Bourbonok mellé esküdt vissza, éppen azon Bourbonok mellé, kiknek örökös gyűlölésére megesküdött vala. Hát már az ólta volt-é még valami hátra a' mit elesküdthessék? Még is

találunk valamit; t. i. azokat polgári szabadság' principiumait, a' mellyeket 1790-ben oly nagy buzgósággal alani látszott. Ezeket elesküdte akkor mikor az Ultrák közé lépett. Pedig akár melly nagy légyen is ezen nevezetes oszlopembernek politikai indifferentismusa vagy lelkesmereti érzéketlensége, tsakugyan fel nem tehetjük felőlle azt, hogy, mint a' Revoluzió' minden változásainak szemmel látott tanuja, eszébe nem vette volna azt, hogy az Ultrákkal semmihez fogni, semminek állandó talpkövet tenni nem lehet, és hogy arra, hogy ők tökéletesen kielégíthetessenek, a' kívántatna, hogy az Országban minden dolgoknak rendje a' hegyes végére állittassék. Mi lehet tehát a' Talleyrand Ur' célja mostan az Ultrák' serege elejébe való kiáltással? Ismét fő személyt akar jádzeni; nevezetessé akarja magát tenni; zavarosban akar halászni; magát az Ultrák által Ministerségre akarja emeltetni, de oly fenntartással, hogy mihelyest szükségesnek lenni látándja, e' mellől is ismét elesküdják.“

Nagy Britannia.

Innét a' Reformálás' dolgáról mostanság' semmi környülállásos tudósításokat nem olvastuuk. Úgy látszik, hogy nem volt sikertlen a' Hunt' jóvállása, melly által a' Radikális reformálódás' barátjainak azt tanátslotta, hogy a' Parlamentum' üléseinek elkezdődéssek előtt semmi féle népgyűléseket ne tartsanak.

Az Anglus népnek az a' része ellenben, melly az Országlószékekkel tartván a' reformálódást meg akarja akadályoztatni, annál gyakrabban tartja a' maga úgynevezett Loyalis gyűléseit, mellyek kérelmeket készítenek a' Régens Princzhez, azért, hogy az Országlószékek legyen mit hozhasson-fel majd a'

Parlamentumban a' Radikálisok ellen. (A' Loyalis nevezet éppen olyan közönséges már most Angliában mint a' Radikális.) — Az Oxfordi Loyalisok is kérelmet készítettek és küldöttek a' Régens Princzhez.

Summázat a' Londoni újságlevelekből — A' Ministerialis Kurirból: Dublinban gyűlést tartottak az Irlandus Catholicusok, 's külömbkülömbféle határozásokat tettek, mellyek közzül némelyeknek nagyon radikális formájok van, úgy hogy akadályoztatni fogják inkább a' Parlamentumban az ő emancipaltatásokat, mint elősegélleni. Irlandiának északi részeiben is törvénytelen öszszegyülekezések jelengetik magokat. A' békételenek, kik efféle öszszeseregleteket tartanak, Pántlikás embereknek nevezik magokat, 's éjjelenként tsavarognak ide 's tova az Országban, 's fegyver- és pénz-requisitziókat tesznek, 's a' pénzt is azért gyűjtik, hogy azon is fegyvert vásárolnak. A' kiket a' Pántlikások a' magok részekre tsábithatnak, megesketik, hogy halgatni fognak 's engedelmesek lesznek. Erre nézve a' Galway városabéli Loyalis Magistratus úgy itélvén, hogy jó leszen előrelévő vigyázással élni, a' Loyalis lakosokat öszszehivatta 's tanátsot tartatott az-eránt, hogy a' tsendes nép minden bajtól megoltalmaztathassék, 's az öszszesküvés' gerjesztőji megbüntetődjenek. Pénzgyűjtemény eránt is gondolkodott ezen Loyalis gyűlés oly czélra, hogy a' tsendes lakosok' oltalmazójinak száma megjutalmaztatások által is neveltessék. — Angliának néhány Grófságaiban egy időtől fogva éjjeli berontások 's még gyilkosságok is kezdettek történni, 's azt mondják, hogy mind ezeket azon Reformálók tselekednék, a' kik éjjelenként szokták gyűléseiket tartani, 's a' kik közt fegyveres emberek is többek szoktak lenni. Ez

efféle történetek arra indították a' Staffordi Grófságbéli Magistratusokat, hogy az ott találtató Polgári fegyvereseket 1000-re szaporítsák. Hasonlóképpen tselekedtek Skotziában az Edinburgi 's több más Magistratusok, 's ezek is Loyalis kérelmeket készítettek és intéztek a' Régens Princzhez. — A' *Morning Chronicle*-ből: Az Eszaki Amerikai levelek szerint Ney-Yorkban és Baltimorében szünni kezdett ugyan a' Sárgahideg, hanem Uj-Orleanban annál nagyobbban kezdett kegyetlenkedni. A' 5000 ezerből álló lakosok közzül napjában 25 emberek halnak-el. A' várost a' lakosok sokan oda hagyták: hanem a' nyavalya a' Mississipi mellett felfelé is kezd terjedni. — Havannában is oly nagyon folytatja kegyetlenkedését a' Sárgahideg, hogy a' Radikusból nem régen oda érkezett 3000 katonák közzül 1400 már ispotályba záratott.

* * *

Londoni Könyváros Carlile, kiről már más alkalmatossággal megiratott, hogy a' Payne munkájának kiadásáért 's árulásáért megpereltetvén, 's bűnösnek lenni itéltetvén, az ölta fogságban ül, November' 13-dikán ismét itélőszék' elejébe állittatott az istenkáromló könyvek kiadásáért. Panaszolkodván, hogy őtet a' maga védelmezésében akadályoztatják, ily feleletet kapott a' Fő Itélőbírótól: „Igen is, azt egyáltalában meg, nem engedjük, hogy az Ur valami olyant, mondjon vagy tselekedjék, a' mi annak, tagadására czélozhasson, hogy a' *Szent-írás* a' Teremtőnek kinyilatkoztatott akaratja légyen. Egyéberánt minden útmódok, mellyek a' törvényekkel nem ellenkeznek, az Ur előtt is nyilván vagynak.“ — Minthogy azonközben Carlile a' Fő Birónak ezen intésével se' gondolván, tovább is vitatni akarta azt, hogy a' Payne' könyvében találtató fel-

tételek igazak, tehát egyenlő akarattal meghatározta az Itélőszék, hogy néki halgatás parantsoltassék, azért, mert a' törvény tilalmazza azt, hogy valaki valamely törvényes szék előtt a' Keresztyén-ség' tudományainak igasságát tagadja; melly után a' Fő Bíró ismét vissza kísértette a' bűnöst a' fogházba, tudtára adatván, hogy November' 16-dikán ismét elő fog hozattatni a' végső ítéletnek meghallására.

Elegyes Dolgok.

Némely ujságlevelek nevezetes szerentsétlenségeknek beszélésével foglalatostadtatják Olvasóikat Napkeleti Indiából. Az Indus' vize torkától nem messze Ketsch (C u s c h) nevű tartományt 's annak országoló Fejedelmét az a' szerentsétlenség érte a' mult Jun 16-dikán, hogy a' földnek rengése által, tsak nem az egész tartomány, sok városok és faluk semmivé tétettek, és sok emberek az omlások alá temetettek. Az egész Indus Historia nem emlekezik ehez hasonló földindulásról vagy ingásról. Tsak a' fő városban, melynek neve az odavaló irás szerint Boogebooge, a' nállunk való Német kimondás szerint pedig *Budschbudsch*, egy tsupa kőhalommá változván, 2000-nel több embert temetett maga alá. Egy Ánglus fegyveres tsapat Keir nevű Kommandáns' vezérlése alatt a' vároától nem messze feküvén lógerben, onnét szemlélte a' várnak, és városnak néhány szempillantatok alatt történt összeomlását. Több városok neveztetnek meg, a' mellyeket hasonló szerentsétlenség ért; milyenek Mandavi, Mundria, Baroda, Andscharu, 's mások. Még Gusurate nevű szomszéd szigetre is által hatott a' földnek nagy rengése; a' szigetnek Admedabad nevű városában

néhány templomok s' egyéb nagy épüetek összeomlottak. — Nem sokkal ezen rettentő tsapás előtt egy más nagy szerentsétlenség érte volt ezen tartomány' urának a' Radschának familiáját, Két tetevérek lévén, minekutánna egygyütt jó idejig schakkoztak 's az időt legnagyobb barátsággal tölteni látszottak volna, néhány minuták mulva az egygyik a' másikat orozva által dőlte. A' gyitkos a' volt, a' melyik már az uralkodó széken ült, de az uralkodásból azonnal levetetett, 's még a' földindulásakor nem tudták, hogy az ő fija fogfe az országlásra emeltetni, vagy a' megölettetettnek fija. Az annyokat azon kastély omlása alá temette a' földrengés, melyben lakott. Mást nem emlitenek, hogy a' familiájából elveszett volna. —

Ezen földrengésnek szörnyűségét abból is meg lehet itélni, hogy, noha gyengén, még Puhnában is éreztetett, a' melly oda, délfelé 70 vagy 80 mértföldnyire esik. A' rengés a' következett napokon is, még 20-dikban is, tartott, melly miatt a' tartomány' lakosai szörnyű félelemben voltak. — A' rengés azonban nem oly nagy mértékben éreztetett, mint eleintén, mellyet annak lehetett tulajdonítani, hogy Budschbudsch tól valami harmintz Ánglus mértföldnyi távolságra, egy hatmon a' földalatt égő tűz kiüzött 's egy Vulkánt farmált, hol az égő matéria szüntelenül folyván ki felé, ott takarodik ki az a' tüzerő, melly a' földet oly nagyon megreszkettette vala.

Újabb Ujságok.

A' Nov. 20-dikán költ Párisi Monitorben ily Királyi parantsolat találtatik: — Lajos, Isten' kegyelmébol Frantziaország és Navarra Királya; köszöntésün-

ket ajánljuk mindeneknek, kik ezeket olvossák. Mi a'következőket rendeltük és rendeljük. — 1. Czik. Báró Pasquier Statusminister 's a' követek' kamarája' tagja, külső dolgokra ügyelő Ministerre; Marquis Latour-Manbourg, Frantzia Pair 's a' mi Anglus Udvarnál lévő Nagykövetünk, Hadi Ministerré; Royur, Státusminister 's a' követek' kamarája tagja, Financziai Ministerré nevezettek. — 2. Czik. Gróf Decazes, belső dolgokra ügyelő Minister, a' mi Ministeriális Tanátsunk' Elölülőjévé nevezetett. — 3. Czik. A' mi Ministeri Tanátsunk' Elölülőjére bizattatik, hogy ezen Rendelésünket végrehajtsa. Költ a' Thuillieria' kastelyában November 19-dikén, az idvességnek 1819-dik, 's a' mi Országlásunknak 23-dik esztendejében. — Lajos.

Ezen Királyi parantsolat szerént tehát, Minister Desolles, Gouvion San-Cyr, és Báró Louis, kihagyattak a' Király' Ministerei közzül, 's helyekbe a' feljebb megnevezettek tettek-be.

* * *

Hivatal szerént nem iratik, de a' Bavariai Közönséges Ujság szerént tsakugyan Párisi levelekben emlittetik, hogy mint hirlelik, a' feljebb nevezett három Ministereknek a' Ministériumból lett kilépések, azért történt volna, hogy a' Választást illető törvényen tétetődhető változásokban, mellyeket a' Royalisták tavaly oly nagyon sürgettek, de akkor a' Ministerek meggátoltak, most pedig a' négy megmaradott Ministerek is kivánnak, meg nem egygyeztek.

Kadiksbán nagyon szűnik a' Sárgahideg, a' melly szerentséi a' nyoltz napok-olta tartó essőzésnek lehet tulajdonítani. Az is egy kedvező jel ezen tekintetben, hogy a' madarak kezdenek vissza térni Kadiks környékeire, mel-

lyek oly természeti tulajdonsággal bírnak, hogy az efféle dögleletes ragadó betegséget finom szaglások által megérezvén, az oly helyekről, a' hol efféle betegség uralkodik, el szoktak távozni.

'A Bétsi Czikkelylek' folytatása: —

Ő Felsége a' mi kegyelmes Királyunk, Feld-Marchal-Lieutenant és Udvari Hadi Tanátsnok Baró Mecséry Ő Excelentziáját, számos hadi tetteiről eléggé esmeretes Hazánkfiát, a' hi 42 esztendei hadi szolgálatja alatt, mind békesség idején, hivatalbéli kötelességeinek hiveséggel és fáradhatatlan munkássággal lett bétöltése által; mind pedig a' hosszú háborúkban, különösen a' Frantzia Revolutzió kezdetehori véres üthözetekben, a' midőn az Austriai Soregek, magoknál mindenkor sokkal számosabb Frantzia hadakkal, 's a' legkedvetlenebb környülállások között viaskodtak, tsaknem naponként verekedvén, gyakorta, kevés számú népivel is fényes vitézi tetteinek bizonyosságait adta, állhatatos hazafiúi pályafutása által a' Király és a' Haza mellett való jeles vitézkedése által magának fényes érdemeket szerzett, minden fizetés nélkül Belső Titkos Tanátsosi rangra emelni méltóztatott.

* * *

Császár és Király ő Felsége kegyelmesen méltóztatott az Erdélyi Udv. Felséges Cancellariánál volt Udvari Concipista Nyírő Mihály Ur helyébe, kinek Udvari Titoknokká lett neveztetéséről már más izben emlékeztünk, ugyan ott eddig mint Registrans, megkülömböztetett hiveséggel, szorgalmatossággal szolgált Malom 'Sigmund Urat, Udvari Concipistává kinevezni.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesti tudósításokban ezeket olvassuk: —

Pesten Nov. 22-ikén a' Sz. Ferencz Szerzetének templomában ritka pompával innepeltetett Sz Csiczelle napja. Reggel 10 órakor nagy muzsikás Mise tartatott, mellyet az oltárnál Tisztelendő Páter Holczer Balás mostani Guardian Szerzetes társaival végzett, a' karban pedig mintegy 150 muzsikusok. E' végből meghivattattak mind a' két városbéli nevezetesebb Muzsikusok, és a' Muzsikának gyakorló barátjai; a' Compositio ama híres Cherubinitól való; az elődást Seiler Ur, a' Buda fő templomnak Muzsika Igazgatója igazgatta. A' Hangmesterségnek ezen remek munkája valamint a' Catholicus Cultusnak felséges méltóságát szívrehatóképen éreztette, úgy a' Szép Mesterségeknek a' kegyes érzések felgerjesztésére igen munkás erejét tagadhatatlanul megbizonyította. Rivaltképen felséges volt a' Gloria, Credo, és Agnus Dei, melly részeknek méltóságos erejét azok különösen érezheték, kik a' muzsika zengésével a' Pap által mondatni szokott textust öszvehasználtották. Ezen pompás remeknek előadásában, melly az egyházi Muzsikának egy nagy példája, résztvettek minden Vallás külömbség nélkül a' Hangmesterségnek barátjai, valamint a' Halgatók között is ezen részvétel szembetűnő volt.

* * *

A' múlt Pestivásár alkalmatosságával hízott-marha eladattatott volt 15,117. Mellyek között Magyarországi

ökör: 4559; Moldovai ökör 2058; Bussa ökör 315; Rätz vagy Serviai ökör 92; Magyarországi tehén 2967; Moldovai Tehén 3005; Bivaj 141. — Ezen Gőboly Marha közül egy darabnak legnagyobb ára volt 147 fl. 30 xr.; 's efféle ökröknek darab számra a' husa 4 mázsára, a' fagyúja 60 fontra betsültetett. Ezen Falkát Karlowitzból Andriowits Demeter hajtotta, az egész Falka állott 241 darabból, és a' Korneuburgi Austriai Mészárosok vették meg. — Általjában vévén a' külömbféle Falkáknak közép árát 95 forintra lehet darabját tenni; de volt darabja 60 fton is, 's ezeknek nehezsége betsültetett husban 2 mázsára, 25 fontra, fagyúja pedig 20 fontra. A' valóságos eladók és vevők 20 külömbféle helyekről valók voltak.

Ugyan ezen vásári alkalmatossággal November 20-kán leváगतott két Magyarországi ökör, mellyeknek husa 1747 fontot, fagyúja pedig 446 fontot nyomott, és így öszveségessen 2193 fontot: — Ezen két ökör a' Fegyverneki pusztán Heves Vármegyében nevelkedett, 's ott hét esztendeig húzta a' jármot; a' múlt télen ugyan ott szénára fogatott; és a' közelebbi nyáron Pesten szénával, és darált-gabonával tartatott; magassága a' nagyobbiknak a' marjánál 17 marok, és 1 hövelk volt. A' Mészárosok azt itélték róla, hogy ha egy hónappal előbb le váगतott volna, egy mázsával löböt nyomhatott, mert már most fogyni indultt. Ezen nevezetes példák által megbizonyítottott, hogy a' Magyar Szarvas-marha, jó gondviselés alatt sem erejére, sem hizhatóságára nézve nem alábbvaló a' szomszéd tartománybelinél, minthogy az említett két darab egyenként véve mintegy 11 mázsái nyomott.

A' Magyar Nemzeti Litteratúra újab-
ban ily betses munkákkal gazdagított:

„Quinti Horatii Flacci Opera Latina,
ejusdem generis versibus hungarice
explicata. — Vagyis: Horác'z' Mun-
kaji hasonló nemű Versekkel meg-
magyarázva — Édes Gergely által.
— Pesten Trattner János Tamás
betűivel és költségével. 1819. —
Két kötet közép nyolczad rétbén.
A' két kötetnek árra 4 forint.”

„Ertekezés a' Magyar Verselés módjá-
ról, és Fordításokról. — Tit Pe-
tronus Arb. nevezetesebb Versei-
nek hasonló mértékű, és ugyan an-
nyi sorú próbafordításával egygyütt.
— Készítette Somogyi Gedeon. —
Veszprémben. Özv. Szammer Mi-
kálné betűivel. 1819.”

A' Könyvnek homlok írása rézre
vagyon metszve, és díszes képetskévelis
felékesítve, borittékja is elég tsinos, 's
a' nyomtatás olly gondossan vitetett vég-
be, hogy benne igen kevés hibákat ta-
lálhatni.

* * *

Rév-Komáromból, Nov. 26-kán.
— Nemzeti kimivelődésünk előmozdítá-
sában mind untalan munkás Városunk'
szép izlésű Fijai, és Leányai érez-
vén, hogy a' melly Intézetben a' hasz-
nos dolgok a' kellemetesekekkel illendően
szerkeztetnek öszve, azt sok tekintetben

azt Emberiség Oskolájának lehet tartani:
a' mult hónapban egész örömmel vettek
pártfogások alá egy Nemzeti játszó Tár-
saságot, melly Kilényi Dávid Ur Igaz-
gatása alatt, — ki egyszersmind nevezet-
es Játszó is — nagy meglepéssel
adott már elő egynehány Darabokat —
Jelesebb Tagjai ezen új Társaságnak: a'
tsak nem Nemzeti Játékszinünk kezdeté-
től fogva ditséretes Lang Ur, a' külö-
nös említésre méltó Etsedi Josefa, az
ügyes Szentpéteri, Ifj. Láng, és Farkas
Urak, több igyekező Társaikkal.

A' S A J K A.

S O N E T T.

Csalárd örvények, vad sziklák között
Sajkám lebegve futja víg futását,
'S kaczagja a' bosszús szél' 's hab' duz-
zanását,
'S szirtjeit, mellyekbe olly sokszor üt-
között.

Nőm 's e' kisdéd csoport az Üldözött'
Arczáról csókkal törlik izzadását;
'S lantom, szelíden zengve a' szív' hab-
zását,

Az árbocon függ, myrtusaim között.

Köd, éj borítják útamát megint!
De rám amott eggy szép csillag tekint,
'S szent hittel tölti-bé a' csüggedt szívet.

Elő! elő! bár mik rettentsenek!
Eajában nem hagyják az Istenek
A' Szeretőt, a' Művészt, és a' Hívet.

Novemb. 11. d. 1819.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —

Nov. 26 dikán 250 — 27-dikén 250 $\frac{1}{2}$ — 29 dikén 250 $\frac{1}{6}$ — forintot